

Nr. 917—1927.

Scrisoare Pastorală

către Prea Cucernicii Protopopi și Preoți din
eparhia Aradului.

Apostolul neamurilor, în epistola sa a doua către Timotei (c. IV v. 2—3), poruncește tuturor celor înjugați în slujba Domnului nostru Iisus Hristos, în chipul următor: „*Propovăduiește cuvântul, stai asupra cu vreme și fără de vreme; muștră, ceartă, îndeamnă cu toată îndelunga răbdare și cu învățătura. Că va fi vreme, când învățătura cea sănătoasă nu o vor primi, ci după poftele lor își vor alege loruși învățători, gâdăindu-i la urechi.*”

Biserica, începând din străvechime, a dat vigoare acestei porunci prin predicare plină de zel, dar și pe calea disciplinară, prin canonul 58 apostolesc, care prevede aforisirea episcopului sau presviterului, care nu-și face aceasta datorie, — sau chiar caterisirea, în caz de nepăsare mai mare.

Iar canonul 19 al sinodului ecumenic al VI-lea spune: „Se cuvine, proestoșii bisericilor în toate zilele, iar mai cu deosebire în Dumineci, pe toți clericii și pre norod să-i învețe cuvintele evseviei (bunei cinstiti).”

Nu știm, dacă au fost sau vor mai fi vre-odată vremuri, mai întefitoare decât astăzi, pentru a se cere strădalnica propovăduire a Cuvântului lui Dumnezeu.

Necesitatea predicării cât mai intenzive în sânul poporului românesc Noi am accentuat-o încă multă vreme înainte de a primi chirotonia de episcop; iar decând am ajuns la aceasta prea îndatoritoare dregătorie duhovnicească, mereu Ne gândim cu tot dinadinsul la lipsurile predicii și la înlăturarea acelor lipsuri.

Din aceasta convingere au răsărit predicile Noastre de până aci publicate în volume deosebite încă din vremea serviciului diaconesc și întocmite pentru Dumineci și sărbători și pentru alte prilejuri. Acelor predici le-am adăogat acum un nou volum cu titlul „*Dela leagăn până la moarte*” tipărit aici (prețul 80 Lei).

În volumul din urmă am cuprins și predici și alocuții la săvârșirea deosebitelor Taine sfinte, la sfințiri de biserici, și predici funebre.

Cu acest volum, predicile Noastre formează un *ciclu complet*, cu ajutorul lui Dumnezeu.

Toate aceste predici sunt menite să țină locul Nostru întru învățarea iubitelui Cler și Popor, potrivit cu ceea ce Ni cere canonul 19 al sinodului VI ecumenic. Dar mai vrem, ca prin aceste predici să venim în ajutorul preoților noștri mai puțin iscusiți în lucrarea de predici și să le înlesnim

dirigătorii predicatorială, scutindu-Ne și pe Noi și pe dâșii de asprimea canonului apostolesc al 58-lea

Și când astfel venim în ajutorul Fraților Preoți, ținem să li-se aducă la cunoștință și din partea P. Cucernicilor Protopopi, *că le așteptăm cu toată serioșitatea să-și facă cu și mai multă râvnă datoria de slujitori ai Cuvântului Dumnezeuesc*, — deoarece aceasta li-o cere mântuirea sufletelor ce li s'au încredințat spre păstorire, precum și rigoarea disciplinei canonice.

Adăogăm aci și un mic îndemp de ordin pastoral: Nici unui preot să nu i-se pară, că slugirea Cuvântului cere numai prilejuri mari și alese. Prilejurile cele mai neînsemnate la aparență, ca de pildă slugirile mărunte după molitvelnic, încă sunt foarte prielnice pentru a sămăna Cuvântul dumnezeesc în inimile creștinilor, și mai ales cu prilejul slujirii unor sfinte taine. De sine înțeles, aceea predicare nu se va face după regula retorică, ci prin conversații alese, cu subiecte mărunte, religioase.

Indemnăm deci, cu părintească dragoste, pe fiecare preot să se acomodeze celor ce s-au spus mai sus, ca astfel să ne achităm în conștiința preoțească și să ne putem bucura cu toții de roadele văzute ale predicării, cari nici nu vor întârzia.

Acad, la 23 Febr. 1927.

Cu arhierestii binecuvântări
Dr. Grigorie Gh. Comșa
Episcopul Aradului.

In jurul proiectului de reorganizare a învățământului teologic. — Apărarea școlii noastre teologice —

În cele următoare vom examina proiectul de lege pentru reorganizarea învățământului teologic sub raportul principiului de autonomie introdus în Biserica noastră prin legea pentru unificarea organizației bisericești. Nu vorbim despre dreptul care i-se asigură Bisericii în lăuntrul Statului și în înțelesul căruia Biserica ort. rom își reglementează, conduce și administrează toate afacerile sale prin organele sale proprii. Contra acestui drept nu greșeste proiectul, decât poate prin împrejurarea că în art. 7. nu precizează mai deaproape controlul, pe care Statul prin Ministerul Cultelor îl va exercita asupra școlilor teologice. De sigur că nu ar fi fost superfluu de a preciza în art. 7 că acest control se va mărgini la supravegherea dacă sumele acordate de Stat au fost întrebuințate potrivit destinației lor și cu respectarea contabilității publice privitoare la instituțiile cu caracter autonom, iar nici decum nu

se va referi și la chestiunile de alt ordin de conducere, de control și de administrare internă etc., ale școlilor teologice.

Voim să evidențiem greșeala că proiectul nu ține seama de dreptul de autonomie al eparhiilor, recunoscut atât prin sf. canoane ale Bisericii noastre, cât și prin art. 8. al legii de organizație bisericească în care se normează că fiecare din părțile constitutive ale Bisericii are dreptul de a-și reglementa, conduce și administra afacerile sale. Peste dreptul acesta al eparhiilor singuratice nu se poate trece fără știrbirea unuia dintre principiile canonice fundamentale ale organizației Bisericii ortodoxe de răsărit, fără știrbirea principiului episcopal. Puterea supremă văzută bisericească din eparhii se deține de către episcopi, cari singuri și cu ajutorul organelor eparhiale legale, au dreptul și datoria de a conduce eparhiile lor cu toate instituțiunile dintr'ânsele și de a lua măsuri concrete în toate chestiunile și cazurile din viața eparhială. Autoritățile supreme centrale dau numai directiva, dau norme de conducere unitară, supraveghează și controlează aplicarea acestora, dar nu se îngerează în aranjarea chestiunilor interne ale eparhiilor. Și dacă acest principiu fundamental canonic este primit în întreaga Biserică ortodoxă, cu atât mai vârtos trebuie să se țină seama de el la noi, unde împrejurările dela eparhie la eparhie diferă atât de mult în urma regimurilor diferite, sub cari au trăit diferitele teritorii naționale.

Din acest punct de vedere privind lucrurile, vedem că proiectul de lege cuprinde și astfel de dispoziții, cari deloc nu sunt în concordanță cu principiul de mai sus, deși din alte dispoziții se vede că totuși îl recunoaște. Ori mai bine zis s'a făcut o timidă încercare de a-l introduce în învățământul teologic, dar cetezanța n'a mers până acolo, încât să se tragă toate consecințele și să se desfacă de regimul tutelar, care a fost în vigoare până acum în vechiul regat în ce privește toate chestiunile bisericești. Anume proiectul recunoaște eparhiilor dreptul de numire al profesorilor prin art. 30 și 31, dar îl refuză când este vorba despre alegerea tipului de școală, conducerea și administrația școlilor. Prin art. 3, se preconizează ca tipuri normale de școli facultățile și academiile teologice și prin art. 4, seminariile de vocațiune ca tip cu caracter provizor, cari însă după posibilitate să fie lichidate cât mai repede.

Acum după ce legea stabilește pentru Biserica întreagă tipurile admise, în mod logic ar urma, ca eparhiile însăși să-și aleagă tipul

cel mai potrivit în conformitate cu împrejurările locale. Chiar dacă ar vrea cineva să treacă peste principiul canonic al autonomiei eparhiale, trebuie să se admită că împrejurările locale se pot cunoaște și judeca mai bine de către autoritățile eparhiale, dela fața locului, decât dela centru. Poate s'a avut în vedere vre un criteriu de interes general, de progres, după care proiectul categorisește eparhiile în cele cari vor avea academii chiar dela început și cele numai cu seminarii de vocație? Noi nu întrezărim tendința de a se ajunge mai aproape de ținta anunțată în proiect ca fiecare eparhie să aibă academie (art. 19) Dacă proiectul ar tinde să realizeze acest ideal, nu s'ar fi introdus în el și astfel de dispoziții, cari pentru unele eparhii înseamnă regres, iar nu progres. Așa art. 60 transformă institutul teologic din Arad în seminar de vocațiune. Din care motive și după ce fel de criteriu? Oare Aradul, care dintre toate eparhiile a avut școala teologică superioară cea mai bine organizată încă acum 100 de ani, nu este vrednic de o academie?

Deoparte dorești să ai numai academii, iar de altă parte nu le înființezi nici acolo unde sunt date toate condițiile și posibilitățile de dezvoltare a școlii actuale la o treaptă superioară. Dimpotrivă retrogradezi școala superioară, care funcționează în mod normal, fără consimțământul organelor eparhiale legale. La fel s'a procedat și cu institutul teologic din Caransebeș. Și acolo se retrogradează fără nici un rost școala existentă, cu toate că are aproape aceiași situație ca cea dela Arad.

(Va urma)

Dr. Nicolae Popoviciu,
profesor.

Distrugerea legendei despre Dumnezeu răzbunării.

O greșeală fatală de o vechime de o mie de ani.

Scrutătorul biblic maghiar Benjamin Donath a tăcut o desoperire, ce pentru cei versați în studiul biblic din toată lumea trece de o senzație de primul rang. Donath și-a dedicat 50 ani din viață studiului Sf. Scripturi, comparând textul original străvechiu ebraic și texturile din Targum cu Septuaginta veche grecească și cu Vulgata latină. Facând aceasta a constatat că legenda despre „Dumnezeul răzbunării, care pedepsește copiii pentru păcatele părinților”, se bazează pe o traducere eronată a textului străvechiu ebraic. Dânsul a substernt rezultatul cercetărilor sale efectuate sub patronajul savantului protorabin pestan Dr. Simeon Hevesi

într'o conferință publică, ceea ce a făcut o impresie adâncă și durabilă nu numai asupra bărbaților de specialitate prezenți, ci și asupra credincioșilor de toate confesiunile.

Conferențiarul a expus, că în urma unei transmiteri greșite, ce ocură în Vulgata latină, și ce apoi s'a menținut consecvent veacuri de-arândul și în toate celelalte traduceri biblice, special a unui loc din Biblie (Exodul XX 5 Exodul XXXIV, 7 numerii XIV. 18. Deuteronomul V. 9). Dumnezeu Testamentului vechiu, primul purtător al ideii monoteiste, apare ca un „Dumnezeu jaluz al răzbunării”, care le pedepsește fiii și nepoții până în genunchile al treilea și al patrulea pentru păcatele părinților lor.

După aprecierea însemnătății etice a Bibliei pentru omenimea întreagă și pe lângă accentuarea datorinței chiar a iudaismului însuși de a feri Cartea cântilor de interpretări false și de greșeli, Donath a documentat cu neamărate citate și invocarea de analogii punând lângă o altă locurle corespunzătoare biblice traduse de pe texturile străvechi ebraice, arameice, grecești și latine, precum și prin argumente psihologice, logice și etimologice în mod constringent, că Dumnezeu, în atotputernicia și sublimitatea Sa biblică, în perfecțiunea Sa absolută nu e jaluz pe nici una din creaturile sale și că fiind prea îndurat și atotdrept e curat cu neputință chiar a și presupune, că El să fie în stare de a pedepsi fiii pentru păcatele părinților lor. Pasajul din Exodul XXXIV. 7, expus fals în traducerea Vulgatei și preluat apoi fără scrupuli în toate celelalte traduceri biblice apărute în limbile moderne, sună pe cum urmează: „*qui aufers iniquitates et scelera, atque peccata, nul usque apud te per se innocens est. Qui reddis iniquitatem patrum filiis, ac nepotibus in tertiam et quartam generationem*”, ce va să zică din cuvânt în cuvânt: „cel-ce ierși nedreptatea fărădelegile și păcatele, nimenea fiind înaintea Ta prin sine nevinovat și carele pedepsești nedreptatea părinților în fii și în fiii fiilor, până în a treia și a patra generațiune”.

Evident că concepțiunei acestuia i-s'a dat o interpretare cu totul inexactă în textul străvechiu și că nu corespunde nici literalmente și nici în esență originalului ebraic. F. del foarte precizei Septuaginte grecești contimporane și și mai precizului Targum arameic locul acesta sună în traducere textuală pe cum urmează:

Tu, Cel-ce ierși toate nedreptățile, fărăd legile și păcatele și dacă nici nu poți iertă de tot pe cel păcătos, îți aduci aminte de păcatele părinților socotindu-le de ușurare fulor, cari au păcătuț în urma păcatelor părinților lor”.

Argumentațiunea conferențiarului, mulțăm'tă materialului de fapte complinite, a fost deadreptul curceroare. Dânsul a demonstrat în mod necontestabil,

cumcă locul din Septuaginta grecească la Exodul XXXIV. 7, poate fi interpretat și tradus corect și exact numai în sensul de mai sus.

„Dumnezeu — zice Donath — este întru utâta plin de bunătate, de milă și îndurare încât iartă numai greșalele păcatele și fărădelegile iar dacă și nu absolvă de tot pe cel păștos, ca un Dumnezeu strădalnic (și nu jaluz), care toate le socotește și le ia aminte, caută după cauze ușorătoare și la aducerea judecății asupra fiului căzut în păcat în urma păcatelor părintelui său consideră fărădelegile părinților, cauzatorii proprii și adevărați ai păcatelor fiilor lor de o circumstanță atenuantă“.

Este cu adevărat o datorință indispensabilă a Judaismului și tuturor veneratorilor Bibliei, — accentuiază mai departe conferanțiarul, — a stărui cu toate mijloacele disponibile ale științei pentru corectarea acestei grozave greșeli, pentru-ca numele lui Iehova, a Dumnezeului Testamentului Vechiu să fie iarăși restabilit în toată puritatea sa, ce corespunde concepțiunii etice a Bibliei.

La fine conferențiarul motivează actualitatea desvăluirii a acestei chestiuni. De prezent în Roma își ține consultațiunile sale o comisiune biblică instituită de papa Piu al XI, sub prezidiul generalului englez Gasquet, care este încredințat cu reviziunea traducerii biblice latine, a Vulgatei elaborată la anul 380 d. Hr. de către sf. Ieronim. Comisiunea aceasta biblică a și subșternut deja papei Piu, după revizia făcută „Facerea“, întâia carte din „Pentateuc“ adică din cele „Cinci cărți ale lui Moisi“. Acum urmează revizia cărții a doua, a „Exodului“, tocmai a acelei părți în care se cuprinde traducerea falsă despre „Dumnezeul răzbunării“. Acum să stărue insistent pe lângă comisiunea biblică din Vatican, pentru îndreptarea respectivului pasaj eronat din Biblie. Conferențiarul stă deja de mai mult în cauza aceasta în contact cu membrii comisiei biblice din Vatican și cu arhiepiscopul de Canterbury Factorii chemați ai judaismului, cari arată cel mai viu interes pentru corectarea acestei greșeli fatale și de o vechime de mii de ani, încă vor căuta conexiuni cu comisiunea biblică și înainte de toate universitatea iudevească din Ierusalim, apoi centrele conducătoare ale științei ebraice, precum și alianța izraelită.

(Tradus din „Temesvarer Zeitung“ Nr. 14 din 19 Ianuarie 1927).

Nicolae Fizeșianu,
protopresbiter mil. ort-rom. în retr.

Citiți și răspândiți

„Biserica și Școala“

Preoțimea noastră la muncă.

Cercul religios din Ghiroc. — Distingerea solemnă a preotului D. Voniga.

Suntem mândri, că putem înregistra acte vrednice de apostolie, atribuite preoțimei noastre, care în mijlocul preocupărilor nedisciplinate a acestei lumi, își înțelege perfect misiunea și răspunde cu demnitate mandatului ce l'a primit și însărcinarea la care s'a angajat.

O apostolie și activitate pastorală cât mai intensă a preoțimei, și în afară de regiunea îngustă a Sf-tului Altar și a amvonului din Biserică, s'a dat preoțimei ca o devză Sf-tă. — Iar în acest scop preoțimea organizată în cercuri religioase, în unele locuri răspunde cu demnitate și cu zel lăudabil misiunii Sf-te, de a armoniza vieța sufletească a omenilor cu preocupările lui zilnice, în luptele grele pentru traiu și pentru existență.

Cercul religios din Ghiroc în acest punct e în plenitudinea atribuțiilor și a problemelor sale. Lucrează modest, fără egomot, pentru scop și cu cunoștință de datorie, iar nu pentru a plânge fără valoare și pentru elogi convenționale. De aceea, despre activitatea acestui cerc religios, nici nu s'au prea dat rapoarte.

Dacă de astă dată prezentăm publicității mărturia noastră despre activitatea acestui cerc, o facem, pentru că solemnitatea și interesul absolut, pronunțat al credincioșilor, pe lângă care a fost despășunată Duminecă în 13 Febr. în Gh-roc, activitatea acestui cerc, a ieșit din cadrele obicinuțe ale unor manifestații, ce se pot organiza în satele noastre dela țară.

Liturgia solemnă, cuvântările și conferința cercului religios, erau vestite publicului prin afișele obicinuțe. Și credincioșii așteptau cu nerăbdare desfășurarea evenimentului religios și cultural.

Sfta Liturghie e oficiată, cu pontificarea P. O. DI Protopop Dr. Țiucra, de următorii preoți: D. Voniga-Ghiroc, T. Golumba-Tișișoara, V. Aga-Chișoda, G. Rusu-Șag și D. Vidrghu-Medveș.

Corul bisericesc, instruit și condus cu pricepere de măestrul inv. M. Bocșa, a ridicat la înălțime solemnitatea sfintei liturgii.

Ajungem la priceasnă; punctul culminant al Cercului în misiunea sa, și de astădată foarte emoționat prin actul distingerei solemne a preotului D. Voniga cu brău roșu.

Predica o rostește DI Protopop Dr. P. Țiucra asupra textului din pericôpa zilei desfășurând cu o admirabilă disciplină retorică, ideea conducătoare către umilința creștină, izvorul tuturor virtuților, și motivul recompensei morale, ilustrând în comparație semeția displăcută, cu toate păcatele izvorite din aceasta slăbiciune morală.

Dacă solemnitatea zilei, până la acest punct, a fost înălțătoare și culminantă în măreția serviciului și în valoarea apostolatului dela amvon, în partea ei următoare a fost emoționantă.

Dl. Protopop începe a doua cuvântare către popor. Il vestește de actul P. S. Sale Dlui Episcop, în care — apreciind activitatea pastorală și mai ales activitatea desfășurată în mod intelectual — în afară de cadrele datorințelor impuse — pe terenul științei și a literaturii bisericești și pastorale, prin scrierea și publicarea unui mare număr de opere din domeniul științelor teologice și a activității pastorale a părintelui D. Voniga în chip de apreciere și de răsplată, a binevoit a-l da binecuvântarea și privilegiul de a purta brău roșu, semnul cinstei și al distincției morale.

Când Dl. Protopop predă preotului Voniga semnul distincției, enoriașii săi, cari ticseau biserica, au manifestat cu repezite urale.

Păr. D. Voniga, vădit emoționat, primește semnul distincției și începe a întâmpina actul solemn prin o cuvântare spusă cu aplomb și bogată în idei și în axiome sau principii relative la datorințe și merit. Vorbirea păr. Voniga n'o putem cuprinde în cadrul acestui raport. Pentru ideile călăuzitoare, pentru tendința ei de orientare și pentru valoarea ei literară o trimitem la „Biserica și Școala” pentru a o publica separat, căci merită a fi citită de fiecare preot. Urmează felicitările corpului didactic prin dl. director At. Baicu, a primăriei și a Consiliului parohial prin v. președ. At. Baicu, a societății Corului și a casei naționale prin enoriașul Ioan Văcar, și în fine, reflexiile de mulțumire a păr. Voniga, cu urări pentru P. S. Sa Dl. Episcop, pentru dl. Protopop, pentru Corporațiunile cari l-au felicitat și pentru popor, ca Biserica vie alui Hristos.

După masă la orele 4, cercul religios a ținut o șezătoare culturală, cu conferință și cu concert religios în Casa națională din fața bisericii. Sala cea mare a casei culturale era plină de popor. Preoțimea avea loc la o masă în fața scenei. Sus pe scenă corul bisericesc. Șezătoarea se începe cu o rugăciune cântată de cor. Dl. Protopop deschide șezătoarea prin a arăta scopul Cercului religios și importanța activității sale pentru mântuirea credincioșilor de rătăcirile, în cari îi conduc profeții mincinoși ai timpului modern.

După un alt imn religios executat de corul bisericesc, păr. V. Aga ține o conferință sugestivă, plină de culori și dovezi din viață prin care chiamă pe credincioși, ca, cu întreagă viețuirea lor, să se întoarcă la Hristos și să-l urmeze lui.

De încheiere Dl. Protopop Dr. T. Țiucra constată cu plăcere și cu o deosebită bucurie conlucrarea bisericii cu școala și viceversa pentru desăvârșirea misiunii celor trimiși la apostolie, pentru luminarea cultivarea și întărirea poporului în virtuți creștinești și cetățenești. Constată, că în sânul Cercului religios din Groc se lucrează și vede efectele și succesele muncii depuse, în interesul lăudabil al poporului față de manifestația culturală a zilei, care pentru Groc a fost o adevărată zi de sărbătoare. Aga.

Misionarele dela Văleni

Impresii dintr'un popas la școala misionarilor

Între dealurile încărcate de livezi, se ridică pe un dâmb mărișor o casă albă. Și deși e în vreme de iarnă, albul casei luminează tot atât cât și omătul, care nu stă prea mult pe streșini.

Casa e românească și pe dinafară și în lăuntru ei. Acolo fete venite din podișul Transilvaniei sau din munții Moldevei; din familii de sași harnici sau din munteni isteți se înfrățesc vreme de-un an într-un dor de carte și facerea de bine obștească.

Le-am găsit voioase. Misionarele dela Văleni nu poartă ca o cruce grea de stejar misiunea lor. Cu voce bună și din simbol ele vin la această pregătire temeinică, tot cu acelaș gând, de închegare a cunoștințelor, ele vor colinda școalele satești, ducând elevilor lor o parte din ceea ce au aflat o farmătură din ceea ce a dospit în sufletul lor, o frântură din țaria încrederii în sine, pe care n'o poți căpăta oricum.

M'am simțit între ele, ca la mine acasă, Curățenia nu se simțea nicăeri desconsiderată. Pretutindeni albeață și veselie. În toate fetele acelea am găsit atâta dor de-a cunoaște încât, fără să vreau, am început să-mi recapitulez cunoștințele lăsate prin vreun colț al uitării.

Și am vorbit cu ele despre toate. Atmosfera mă îndemnă să-mi amintesc lucruri la care nu m'am gândit de ani de zile. Sfinxul, faraonii, pe care un tablou de pe peretele unei clase m-ia adus în față, m'au silit să discut despre Africa și descoperirile lui August Mariotte. Și îndemnându-ne unele pe altele, toate am trăit momente de avânt tineresc, cu pasiune în discuții și bucurie în a da răspunsuri. Atmosfera dela Văleni unde oare am mai putea o găsi? Cum a putut oare prof. Iorga să o organizeze, astfel încât setea de carte să devie o realitate și bunătatea nu numai o intenție?

Fetele acelea se silesc să urmeze pilda cea mare. Sfătuitorul lor le-a îndemnat, de pildă, să învețe francezește dintr'o carte, luând doar câteva rânduri pe zi. Cu câtă dragoste așteaptă misionarele dela Văleni să isprăvească acea carte, căci în ziua aceea ele vor ști francezește. Așa l-ea spus d. Iorga și ele se încred în marea experiență, căci și profesorul, la rândul-i tot astfel a învățat englezește, tot cu câteva linii pe zi dar fără întrerupere.

Admirabilă pedagogie prin îndemn și pildă proprie. Emulația vine de la sine. Transfuziunea culturală se face în mod firesc, precum tot la fel misionarele vor sădi în satele lor, uitate de noi, aceiași dragoste pentru solvă și tâlcul ei.

Un singur an stau la Văleni misionarele, absolute de școlare normale, dar un an pe care n-ul vor putea uita întreaga lor viață. Simt adevărul acestui

Nerău, Peșac, Sân-Nicoiaul-mare, Cenadul-mare Pustiniș, Sarafola, Vâlcani, Checeă-română, Lovrin, Periam, și Jimbolea,

20. **Cercul Toracul-mare**, cu 6 comune și anume: Chișoroș, Ecica-română, Jancahid, Sarcia-română, Toracul-mare și Toracul-mic.

II Numele *Comisarilor consiliului eparhial*, denumiți conform dispoziției Regulamentului, se vede în dosul circularului trimis la oficiile parohiale.

III. Conducătorii oficiilor parohiale îngrijesc ca adunările parohiale extra-ordinare pentru alegerea deputaților Adunării eparhiale mireni să fie convocate atât în materie cât și în filii, cu 8 zile mai înainte de alegere.

În comunele cu mai mulți preoți, conducătorul oficiului parohial se îndatorează a comunica tuturor preoților din loc circularul de față, având aceia, să subscrie luarea la cunoștință acelor dispuse prin acest circular.

VI. *Adunările parohiale extraordinare* pentru alegerea deputaților mireni se va țineă pretutindeni *Duminecă în 27 Martie a. c.*

Abatere dela aceasta regulă se admite numai pentru preoții, cari au în administrare două parohii, încât nu ar putea deschide și constitui sinodul extraordinar electoral în amândouă comunele administrate de dânsii la termenul mai sus statort, pentru care caz în comune administrată provizor se va țineă Adunarea parohială extraordinară electorală în *Dumineca din 3 Aprilie a. c.*, înțelegându-se dela sine că acest sinod și aici trebuie convocat cu cel puțin 8 zile mai înainte.

V. *Scrutiniul* alegerilor deputaților mireni s'a statort pe ziua de *10 Aprilie a. c.*, la orele 10 înainte de amiază.

VI. *Preoțimea diecezană se îndatorează* a respecta dispozițiunile prescise în *Regulamentul pentru alegerile de deputați sinodali în eparhia Aradului*, distribuit de aici preoțimei diecezană prin adresa Nr. 2746—1962.

Cu toate acestea mai precizăm următoarele:

A) *Cu privire la alegerea deputaților din cler:*

1. Terminul pentru *alegerea dnputaților din cler* s'a stabilit pe Marți în *22 Martie a. c.* la orele 10 înainte de amiază.

2. Despre *ziua de alegere* preoțimea se informează din foaia oficială și din acest circular.

3. *Drept de alegere*, au toți preoții și diaconii ort. rom. din respectivul cerc, ori sunt în funcțiune ori sunt în deficiență sau emeriți (§-ul 8 din Regulament)

4. Pentru a *compune colegiul electoral* se cere *cel puțin o terțalitate*, adeca una a treia parte a tuturor alegătorilor din cercul respectiv.

5. Absentarea numai în două cazuri este justificabilă și adecă: în caz de boală dovedită ori funcțiuni indispensabile în ziua de alegere. Este deci evident, că fiecare îndreptătit este și îndatorat a-și valida dreptul electoral și a da un bun exemplu și în această privință credincioșilor săi.

Aclamațiunea nu este permisă.

Protocolul luat în colegiul electoral să se înainteze Consiliului eparhial în decurs de 3 zile dela alegere.

B) *Referitor la alegerea deputaților mireni:*

1. Pentru înlesnirea actului alegerii trimitem sub B) un exemplar de protocol pentru fiecare Adunare electorală.

2. Adunările parohiale electorale se constituiesc sub președinția conducătorului oficiului parohial. Președinți ad-hoc se pot alege și preoții.

3. Alegerea este publică, dar la cererea a 20 alegători îndreptățiți poate fi și secretă cu buletine.

4. Alegătorii din comunele filiale votează în comunele matre.

5. Preoții nu au drept să voteze în aceste sinoade electorale.

6. Aclamațiunea nu este permisă precum nu este permis a vota unul în locul și în numele altuia prezent sau absent.

7. În protocol să se inducă precis și corect locul și ziua, ora începerii și a terminării votării.

8. Numele candidatului, pe care votează alegătorii să se scrie întreg, corect și ceteț, iar semnele dtto și „* nu sunt permise, voturile indicate cu astfel de semne nu se vor considera.

9. *Votarea*, care are să se înceapă îndată după terminarea serviciului divin, să se continue până ce votează toți alegătorii prezenți îndreptățiți, iar după ce au votat cei prezenți să se mai aștepte $\frac{1}{2}$ oră, pentru a se putea aștepta și alți alegători îndreptățiți, și dacă în interval de $\frac{1}{2}$ oră nu se mai prezintă nici un alegător, se încheie votarea expunându-se precis la protocol *ora încheierii*; apoi după încheierea votării și după totalizarea voturilor, enunțându-se rezultatul, protocolul să se subscrie de președinte, bărbați de încredere și de notar. iar dacă bărbații de încredere sau chiar unul dintre ei n'ar ști scrie, numele lor îl poate scrie și notarul, dar aceasta împreju-

rare trebuie vădită prin aceea, că se va însemna apriat la protocol, *cine a scris pe cei neștiutori de carte.*

10. Potocolul astfel încheiat (la caz de votare secretă împreună cu buletinele de vot) să se pună în covertă și *coverta să se sigileze cu două sigile și anume cu sigilul oficiului parohial și cu sigilul președintelui sau al vreunui bărbat de încredere, iar dacă nici unul dintre bărbați de încredere nu ar avea sigil, atunci să se sigileze în două locuri cu sigilul oficiului parohial. Sigilarea să se facă numai decât după terminarea actului de alegere în fața Adunării parohiale și anume să se facă sigilarea prin imprimarea (apăsarea) sigilului pe ceară roșie, pe oștie sau tinctură, astfel și la așa loc. ca deschiderea cuvertei să nu se poată întâmpla fără spargerea sau vătămarea sigilului. Protocolul de alegere pus astfel în covertă sigilată cu două sigile să se adreseze comisarului Consiliului eparhial (*pe adresă să se pună: dela Adunarea parohială din comuna _____?*), apoi să se predăle unuia dintre bărbații de încredere cu însărcinarea, ca pe ziua de scrutinii statorită în punctul V. la orele 10 înainte de amiază să-l prezinte comisarului în locul central al scrutinului. Dacă acest membru ar fi împiedecat este datorința oficiului parohial ca protocolul să-l ducă la scrutinii celalalt bărbat de încredere.*

11. *Bărbatul* de încredere, care va pimi, protocolul pentru prezentare la scrutinii, să fie *expres îndatorat* al și prezentă în faptă comisarului eparhial în timpul și la locul destinat pentru scrutinii și dacă ar ajunge mai înainte de ora fixată pentru scrutinii, să nu se depărteze, ci să aștepte acolo sosirea comisarului, pentru că altcum voturile respective comune rămân neconsiderate, lucrarea Adunării parohiale e iluzorie și călătoria bărbatului de încredere e zadarnică.

12. Conducătorul oficiului parohial este îndatorat să asiste la actul de alegere dela început și până la sfârșit. El are dreptul și datorința să facă atent Adunarea electorală, pe președintele ad hoc al acestei Adunări și pe bărbații de încredere, dacă ar observa vre o neregularitate în decursul alegerii și să lumineze acești factori cu deamănuntul despre dispozițiunile în vigoare în chestiunea alegerii de deputați mireni.

Dacă cu toate observările lui factorii de sub întrebare ar perzista în desconsiderarea dispozițiunilor în vigoare, referitoare la alegerea

deputaților mireni, atunci conducătorul oficiului parohial are datorința, ca pe calea oficiului protopresbiteral, prin raport amănunțit să încunoștințeze despre aceasta Consiliul eparhial. În deosebi se atrage atenția factorilor competenți, că la alegerile din chestiune nu sunt obligate candidaturile, ci fiecare alegător votează persoana, pe care o crede vrednică de încrederea sa. Neîmplinirea acestor îndatoriri constituie pentru conducătorul oficiului parohial delict disciplinar.

Peste tot, toate persoanele, cari fac parte din cadrele constituției noastre bisericești, săvârșesc delict disciplinar, dacă fie din neștiință, fie din rea voință, contribuiesc la iregularități față de actul de alegere sau de scrutinii al deputaților, și în măsura culpei lor vor avea să sufere pedepsele disciplinare stabilite prin regulamentele în vigoare, care li-se vor dicta din partea forurilor competente.

VII. *Oficiile protopresbiterale și parohiale* sunt responsabile pentru comunicarea timpurie și efectuarea corectă a celor dispuse aci (§ 3 din Regulament), iar comisarii eparhiali sunt pozuți a și împlini misiunea lor semnul celor arătate mai sus.

Aducând acestea la cunoștința iubitului cler și popor, sfătuim și de astădată pe toți, ca la exercitarea acestui drept al alegerii deputaților pentru Adunarea eparhială să fie conduși de sentimente adevărat creștinești, alegând de deputați numai bărbați dovotați cauzelor noastre bisericești, bărbați zeloși și apți de a contribui cu sfatul și înțelepciunea lor la rezolvirea consolidarea și prosperarea afacerilor bisericeii noastre ortodoxe naționale.

Arad, din ședința plenară a Consiliului eparhia, ținută în 10 Febr. 1927.

(ss) *Dr. Grigorie Gh. Comșa*
Episcopul Aradului.

DI Ministru V. Goldiș în Arad.

Luni în 28 Februarie l. t. de Vasile Goldiș ministrul cultelor, însoțit de dna Goldiș, a sosit în orașul nostru, ca să participe la balul sinistraților, ce s-aranjat în seara zilei de 1 Martie a. c.

La gară, dna și dl ministru Goldiș au fost obiectul unor calde ovații. Au fost întâmpinați de toate autoritățile din Arad.

Doamna general Averescu a fost în Arad-

Marti în 1 Martie 1927, orașul nostru Arad a avut clipe de praznic național, căci la oarele 12 $\frac{1}{2}$ a sosit în mijlocul nostru, dna general Averescu, soția primministrului nostru Averescu.

Orașul Arad a îmbrăcat haină curată, străzile au fost împodobite cu steaguri naționale.

La gară a fost întâmpinată doamna Averescu de toate autoritățile din Arad în frunte cu P. S. Sa Episcopul Dr. Grigorie Gh. Comșa, dl și dna Ministru Vasile Goldiș, generalul Prodan, prefectul Boneu, consilierii eparchiali, și o multime de dame din societatea arădană.

La coborârea din trenul accelerat, publicul a izbucnit în urale, iar P. S. Sa Episcopul nostru a rostit următoarele cuvinte înțelepte de bineventare:

Ilustră Doamnă!

Intreaga populație din acest colț de țară Vă primește cu toată căldura, când veniți să patronați o serbare menită a ameliora urmările năpraznicelor deslănțurii de forțe, cari fac să se vorbească de sinistrați. Deosebirile de limbă și sentimente se contopesc când ne dăm seama că ilustra soție a eroului dela Mărășești. — azi premier al țării, — vine în mijlocul nostru spre a ne da pildă că în materie de muncă socială trebuie să ai iubire socială brodată pe un real fond sufletesc. Vă zicem deci, Bine ați venit Ilustră Doamnă, în mijlocul nostru, cari ne dăm seama că lacrimile nu pot fi svântate nici de soare, nici de vânt, ci numai de mila creștinească.

Să trăiți întru mulți ani!

La oarele 3 s'a dat o masă intimă în apartamentele prefecturii, în onoarea înalților oaspeți. Seara la oarele 7, dna Averescu cu alte notabilități din oraș, au fost invitați la ceai în casele dlui Ministru Goldiș. Iar seara a patronat balul aranjat de societatea din Arad, pentru ajutorarea sinistraților din județul nostru.

Balul a reușit bine, a participat multă lume selectă din Arad și județ în frunte cu P. S. Sa Episcopul nostru Grigorie. Dna Averescu a sosit la oarele 10 însoțită de dna și dl Vasile Goldiș și doi secretari dela cabinetul prim ministrului.

Sfințire de clopote

Insemnătate istorică a avut pentru comuna bisericăscă Drăgoești, tractul Belințului, Dumineca din 6 Ianuarie a. c., căci la aceasta dată a avut loc sfințirea alor 4 clopote nouă de metal, procurate prin jertfa fiilor ei credincioși, cu prețul de 170.000 Lei dela firma Fiul lui Anton Navot'y din Timișoara.

La datul susarâtat s-ta Liturghie a fost celebrată de subsemnatul preot local cu ajutorul parohului

Vasilie Ilie din Ficătar, fiind răspunsurile date de corul nouînființat „Hora“ instruit de preotul locului sub dirigența țaranului Ioan Inchescu. La finea s-tei li urghii se săvârșește apoi însuși actul sfințirii nouilor clopote de aceeași preoți încheindu-se cu predica ocazională a preotului din comună, în care arată importanța istorică a zilei pentru comuna bisericăscă precum și rostul nouilor clopote cari înlocuiesc pe cele recvitate în războiul trecut. Cetește apoi lista marimonioșilor donatori cari fie cu obolul, fie cu osteneala și cu naturalii au contribuit la realizarea acestui ideal.

Mulțămeste tuturor fiilor săi credincioși, că i-au stat într'ajutor întru ajungerea și înfăptuirea acestui creștinesc scop, împliorând asupra întregii comuni darul și răsplata Celui Preînalt.

Cetește apoi duiosa scrisoare a primpretorelui din Baziaș D-lui Petru Crăciunescu, carele bolnav fiind n'a putut participa în persoană la acest praznic creștin-național.

Termină cu urale la adresa M. Sale Regelui nostru Ferdinand I a Preaștinției Sale D-lui Episcop diecezan Grigorie Comșa, protopresbiterului tractual Gherasim Sârba și a tuturor fiilor credincioși.

Urmează la oarele 4 p. m., festivalul aranjat de societatea Tinerimei aduite „S. Gheorghe“ cu concursul corului sub conducerea aceluiaș preot local dovedindu-se sala de învățământ de prea mică pentru ocaziuni de acestea. Atât câștigul moral, cât și cel material a reușit peste așteptare, fiind bun augur pentru viitorul acestei comuni în ce privește refacerea ei moraliă-culturală.

Drăgoești, la 8 Februarie 1927.

Lucian Lungu
Preot ort. român.

Nr. 838/1927.

Aviz oficial

preoților din județul Arad.

Comitetul județean Arad al soc. „Mormintele eroilor căzuți în războiu“ reorganizându-se și a început activitatea sub președinția Noastră.

Acest Comitet a luat măsuri pentru construirea comitetelor comunale în cuprinsul județului. Din aceste comitete — conform statutelor — fac parte toți preoții și alți oficanți din comune.

Invităm preoții noștri să dea cel mai larg concurs organelor administrative și delegatului comitetului nostru central pentru organizarea comitetelor comunale și îndeplinirea atribuțiilor societăți.

Arad, la 23 Februarie 1927.

Grigorie,
Episcopul Aradului.

Mulțumită publică.

Alexandru Fildan ca soț, Văd. Porfirie Popescu ca mamă și fratele Ioan Popescu, adânc recunoscători pentru toate dovezile de dragoste și prietenie, de cari au fost înconjurați în nemărginita durere încercată, aduc pe această cale, călduroase mulțumiri tuturor rudelor, prietenilor și cunoscuților, cari au luat parte la cruda lor nenorocire, ce au îndurat prin pierderea iubitei și regretatei soții, fice, și surori.

Aviz.

Vener. Consiliu Eparhial prin concluzul său No. 4474/1926 a stabilit taxa de abonament la foaia „Biserica și Școala”

a) pentru oficiile protopopești și parohiile de clasa primă în Lei 500 —

b) pentru oficiile parohiale de clasa a doua Lei 250 — c) pentru oficiile parohiale de clasa a treia Lei 100 — d) pentru preoți în parohii de clasa primă Lei 200 —

e) iar pentru cei în parohii de clasa a doua și a treia Lei 100 —

În consecință și pentru a putea face cheltuielilor îmbinate cu editarea, Vă rugăm respectuos să binevoiți a ne administra cât urgent abonamentul cu privire la DV.

Cu toată stîmă,

A. Im. foii „BISERICA și ȘCOALA”.

Publicațiune.

Conform hotărârii Consiliului par. din Prunișor (Chertiș) se aduce la cunoștință publicului, că în ziua de 20 Martie 1927 la ora 2 d. a. se va vinde prin licitație publică 131 buc. lemne de stejar, 5 buc. lemne de cer din cimitirul ort. rom. din Prunișor (Chertiș). Prețul escutării este 12000 lei. Vadiul de 10% trebuie depus înainte de licitație episcopiei ort. rom. din Prunișor. Despre condițiunile de licitație se poate cere lămurire la oficiul par. din Prunișor „în oarele oficioase”. Prunișor la 20 Februarie 1927. Episcopia par. Prunișor. Prunișor, la 22 Februarie 1927.

A. Ionuța
paroh.

CONCURSE.

Pentru întregirea vacantului post de preot din parohia de cl. II. (doua) din Vizma tractul Balintului, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Sesiunea parohială, constătătoare din 32 jug. cad. parte arător, parte fânaș și un intravilan de 1/2 jug. cad.

2. Stolele legale.

3. Airul legal.

4. Eventuala întregire dela stat, pentru care comuna bisericească nu răspunde.

La concurs se admit și concurenți cu cvalificațiune de cl. III. (treia).

Reflectanții la acest post au să-și aștearnă petițiile instruate conform normelor în vigoare consiliului parohial pe calea P. On. oficiu protopopesc ort. rom. din Beliș (jud. Timiș), și să se prezinte în vr'o Duminică ori săbătoare în sf. Biserică din Vizma spre a-și arată dexteritatea în tipic, cant și oratorie

Reflectanții sunt poștiți a se prezenta înainte de a-și aterne concursul la oficiul protopopesc spre a dovedi, că sunt îndreptățiți să reflecteze la această parohia, iar întrucât ar fi din altă dieceză, sunt poștiți înainte de așternerea concursului să se prezinte la P. Sf. Sa Domn Episcop eparhial spre a-l cere înalta încuviințare de a concura la acest post.

Dat în ședința Consiliului parohial din Vizma, ținut în 2 Ianuarie, 1927.

Liviu Lelescu, m. p.
președinte

Liviu Pizmaș, m. p.
notar.

1—3

Conform rezol. Venratului Consiliu eparhial No. 2555/1926 pentru îndeplinirea parohiei I din Beba-veche rămasă vacantă în urma decedării preotului Dimitrie Biaga să scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala”.

Venitele împreunate cu aceasta parohie sunt:

1. Una sesiune parohială în extensiunea ei actuală de 40 jugh cadastrale.

2. O grădină extravilană.

3. Pentru bir patrumii lei în numerar.

4. Stolele legale; și întregirea dela stat pentru care însă parohia nu ia nici o răspundere.

Parohia este de cl. I. Dela recurenț se cere cvalificația amăsurat concluzului Sinodul eparhial No. 84/910.

Alesul preot este obligat ași plăti toate dările după beneficiul său, a predica și catechiza la școalele din comună, de locuință se va îngriji alesul preot. Reflectații din alte dieceze numai cu învoirea P. S. Sale Domnului episcop dicezan pot concura.

Concurenții după ce vor dovedi protopopului tractual îndreptățirea și cvalificațiunea recerută pe lângă observația strictă a dispozițiunilor din § ul 33 din reg. pentru parohi, să pot înfăpși în sf. biserică din Beba-veche, spre a cânta, oficia, cuvântă, precum și a face cunoștință alegătorilor.

Rugările de concurs ajustate cu documentele necesare adresate comit. par. din Beba-veche se

vor înainta în termenul concursual protopopului ort. rom. din Comloșul Mare (jud. Torontal).

Dat din ședința comitetului par. ort. rom. din Beba-veche la 20 noembrie 1925.

Aurel Magiar, *Abog Gheorghe,*
președ. comit. par. not. comit. par.
în înțelegere cu: *Dr Ștefan Cioroianu,* protopop.

—□—

2-3

Pentru îndeplinirea parohiei **Labășinț** (protopopiatul Lipovei) devenită vacantă prin decedarea parohului Atanase Suci, se publică concurs din nou în conformitate cu rezoluțiunea cons. No. 3345—1926, cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Emolumentele sunt:

1. Un intravilan parohial pe care se va muta edificiul școlii vechi, construindu-se în casă parohială.
2. Una sestiune parohială completă.
3. Stolele legale.
4. Birul preotesc legal și anume una spene (15 lire) grâu și una porumb ori alt soi de bucate de fiecare număr de casă.
5. Eventuala întregire dela stat.

Din venitul parohial jumătate — până la 26 Iunie 1927 — compete vădăvei preotese rămase după decedatul preot. în sensul § 26 din Reg. pentru parohii, care va suporta toate sarcinile de Impozite după acest beneficiu.

Alesul e obligat a suporta toate dările upă beneficiu său și a catehiza la școala primară din loc, și a predica în în toată Dumineca și sârbătoarea.

Parohia e de cl. III-a recurenții vor dovedi asemenea calificățiune.

Refletanți își vor înainta recursurile ajustate cu documentele recerute comitetului parohial ort. rom. din Labășinț, la oficiul protopopesc ort. rom. din Lipova și se vor prezenta în vre-o duminică ori sârbătoare în sf. biserică din Labășinț spre a-și arăta desertitatea în cele rituale și oratoric, observând strict dispozițiunile § lui 33 din Reg. pentru parohii.

Cei din altă dieceză au să posede permisiunea P. S. Sale D-lui Episcop diecezan de a putea recurge,

Labășinț în ședința Comitetului parohial ortodox rom. ținută la 8 Aug. 1926.

Comitetul parohial
în înțelegere cu: *Fabriciu Manuud* prototieru.

—□—

3-3

Pentru îndeplinirea parohiei vacante din S. nicolaul-mic, protopopiatul **Vinga**, se publică concurs cu **de 30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala”
Venitele sunt:

- 1 Sesiunea parohială cu un intravilan și 2 extravilane.
- 2 Birul legal 5. lei pentru fiecare număr de casă și 2. lei pentru fiecare jugher de pământ.
3. Stolele legale.
4. Întregirea dotației preoțești dela Stat.

Parohia este de clasa primă. Dela recurenții se cere calificățiunea normată în concluzul nr. 84/1910 al Adunării eparhiale.

Reflectanții din alte dieceze numai cu învoirea P. Sf. Sale Părintelului Episcop pot concura.

Recursurile ajustate cu documentele necesare și adresate Consiliului parohial ort. rom. din S. nicolaul-mic, se vor înainta în termenul concursual Oficiului protopopesc din Vinga, iar reflectanții se vor prezenta, observând dispozițiunile §. 33 din Regulamentul pentru parohii, în sf. Biserică din S. nicolaul-mic pentru a cânta, respective a oica și cuvânta.

S. nicolaul-mic, din ședința Consiliului parohial ținută la 10 Ianuarie 1927.

Consiliul parohial.

în înțelegere cu: *Sava Tr. Seculin* protopop.

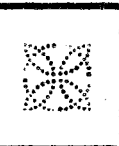
2-3

UZINELE METALURGICE TIMIȘOARA S. P. A.

STRADA ANDREI MUREȘANU No. 3

Clopoțe din metal curat. firmonie și acord perfect. Instalat cu cele mai moderne mașini. Prețurile absolut convenabile.

TELEFON No. 23-42.

Redactor responsabil: **SIMION STANA.**
Censurat: Prefectura Județului.